

Ve čtvrt na tři se voda s brambory začínala vařit, babička obalovala řízky a krájela rajčata s cibulí, které na bílý talířek skládala do růžiček. Přišel čas na druhé volání.

„Antosiu! Antosiu, už je oběd!“ neslo se nad dědovými zády. Děda se podrážděně zvedl, jako by mu přerušila náročný botanický pokus; stoupal si s hněvem Mendela, kterému manželka náhodou přidala do salátu hrách setý, pisum sativum, určený k výzkumu dědičnosti.

„Už jsi mě volala! Jdu!“

Čas pro dědu existoval jiným způsobem než pro průměrné představitele lidského druhu. Utíkal nebo neutíkal, pádil vpřed nebo se zastavoval a spal po obědě, podle Antoniho vůle. Antoni věděl, že čas plyne, ale neměl s tím problém. Problém měli ostatní.

Babička Marysia sešla ze zápraží, zarazila vidličku do brambor a dávala jim ještě pět minut, tradičně pojatých pět minut. Posypala nakrájené brambory solí a soustředila se na každé zrníčko, která už nemohly vidět její oči se šedým zákalem, oči v obrovských brýlích, ale které cítila ve zkušených prstech po tisících snídaních, obědech a čekání. Nekonečné roráty. Vigiliamus, vigiliamus. Děda byl bůh, který nepřicházel. Vyvolený národ si mohl nos vyfoukat v příslibu druhého příchodu Spasitele.

Řízky se zbarvovaly. Antosiu, Antosiu, brambory šplíchal, oběd.

„Oběd!“

Anto si už ani nestoupl. Přezíravě mávnul rukou někam za sebe, čímž odháněl ty obědy, brambory, ty povinnosti jako zuřivé psy, kteří se sápoú na nohavice. Po pěti minutách babička vyšla s hrncem na zápraží a slila brambory, křičela horkou vodu stékající z výšky do prázdného kbelíku nebo spařující trávu, jako by celému světu sdělovala, že právě slévá brambory na čerstvě pokosený trávník a odpařuje se jako stříbrný mrak přímo do nebe. Padající brambory ťukaly o pokličku.

Babička vytáhla z kredence dva talíře. Položila na ně horké brambory a posadila se. I kdyby se dívala nevím jak, pořád to byly brambory a řízek na talíři. I kdyby nevím jak. Posadila se a seděla. Umyju to a pak si pustím Teleexpress, přemýšlela. Seděla a hlídala brambory. Žádná se nesměla ani hnout. Občas vyšla ještě jednou zavolat.

„Už jdu!“ odsekl jí děda. Nehnul se z místa. Přicházel po třetí, v půl čtvrté, přišel, kdy přišel, když usoudil, že nastal čas příchodu. Položil si ruce po obou stranách talíře. Nikdy, za nic na světě, by si nepoložil lokty na stůl. První příkázání, nebudeš mít jiné bohy mimo mne. Druhé, řekni dobrý den. Třetí, nedávej lokty na stůl. Babička nad ním stála a trpělivě čekala na rozsudek. Vzal do ruky vidličku a s výčitkou se šťoural v bramborách.

„Proč jsou studené?“ zeptal se.